

PERSBERICHT

Duidelijker en steviger: België voert een verzekeringsstelsel tegen terrorisme in

Vanaf 1 mei worden de Belgische verzekeringspolissen aangepast aan een nieuwe wetgeving die regelt hoe verzekeraars dekking zullen bieden tegen de gevolgen van eventuele terreurdaden. De verzekerde hoeft niets bijzonders te doen voor de aanpassing van zijn polissen, die op zich geen invloed zou mogen hebben op de prijs van de verzekering. Vanaf de volgende jaarlijkse vervalddag van de premies zal de consument op basis van een wettelijke definitie van terrorismeschade dus ondubbelzinnig gedekt zijn en zal hij beschermd zijn tegen een eventuele terugtrekking uit de markt van de (her)verzekeraars wanneer zich aanzienlijke schade voordoet.

“In tegenstelling tot landen als Spanje en het Verenigd Koninkrijk, die al geruime tijd formules hadden uitgewerkt voor het dekken van terrorismeschade gelet op het bestaan van gewelddadige, separatistische organisaties in die landen, had België tot op heden geen gecoördineerd antwoord om de schade van aanslagen te dekken. Na de gebeurtenissen in New York, en dichterbij ons in Madrid en Londen, was het duidelijk dat België zich diende te organiseren om de veiligheid van zijn inwoners beter te waarborgen”, aldus professor Philippe Colle, gedelegeerd bestuurder van Assuralia, de beroepsvereniging van verzekeringsondernemingen.

De wetgeving biedt een oplossing voor twee vraagstukken. Enerzijds betreffende de draagwijdte van de waarborgen die de verzekerde in zijn polissen aantreft: met uitzondering van de brandverzekering waren de contracten voor het grote publiek waarin expliciet sprake was van terrorisme schaars. Anderzijds met betrekking tot de financiële capaciteiten die nodig zijn om belangrijke terreurdaden te dekken: zo vonden onmiddellijk na de aanslagen van New York en Washington de luchtvaartmaatschappijen nauwelijks nog (her)verzekeraars die bereid waren financiële verbintenissen aan te gaan in een klimaat van extreme geopolitieke spanning en onstabieleit.

Draagwijdte van de waarborgen

De wet van 1 april 2007 organiseert de verplichte dekking van terrorisme in acht soorten verzekeringscontracten die bijna alle burgers hebben, hetzij als particulier hetzij als werknemer:

- alle levensverzekeringen, zowel individuele als “groepsverzekeringen”;

HUIS DER VERZEKERING

- de ziekteverzekeringen, waarin vooral de waarborgen "hospitalisatie" maar ook de waarborgen "gewaarborgd inkomen" vervat zijn;
- de verzekeringen tegen arbeidsongevallen, met inbegrip van de verzekeringen voor de dekking van ambtenaren en met inbegrip van de letsels opgelopen op de weg van en naar het werk (cf. Londen en Madrid);
- de verzekeringen tegen lichamelijke ongevallen (die overigens te weinig verspreid zijn);
- de brandverzekering "eenvoudige risico's" (woningen, boerderijen, handelszaken en KMO's);
- de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen voor in België ingeschreven voertuigen.

De enige uitzondering op dit principe betreft nucleair terrorisme.

Wat betreft de andere courante overeenkomsten (omniumverzekering auto, hulpverlening, rechtsbijstand, verzekeringen tegen bedrijfsschade en "grote risico's" brand, onder andere) staat het de verzekeraars vrij al dan niet een dekking aan te bieden tegen terrorisme. Het is wel zo dat de uitsluiting van terrorisme dan expliciet vermeld moet worden in de overeenkomsten.

Voor die takken zijn uitsluitingen mogelijk voor het gebruik van nucleaire middelen, maar ook bacteriologische of chemische middelen.

Ten slotte heeft de wet geen betrekking op een aantal bijzondere overeenkomsten betreffende de uitbaters van nucleaire installaties, treinen, vliegtuigen en schepen, en de specifieke verzekeringen die juist terrorisme beogen.

De draagwijdte van de waarborgen in de overeenkomsten zou zo niet langer aanleiding tot betwistingen mogen geven. Bovendien zijn die zo gemakkelijker te vergelijken voor de klant en voor de makelaar.

Financiële capaciteiten

In de wet van 1 april 2007 is er rekening mee gehouden dat aanslagen een enorme impact kunnen hebben wat betreft lichamelijke letsels, schade aan goederen en economische gevolgen. Gelet op de grote bevolkingsdichtheid in België en het feit dat ons land meerdere mogelijke doelwitten herbergt, is de kans groot dat meerdere dekkingen tegelijk aangesproken zouden worden naar aanleiding van een aanslag. Het is dan ook belangrijk dat er voor de door verzekeringen gedekte schade in een realistisch plafond van de verbintenissen, dat jaar na jaar gewaarborgd is, voorzien wordt.

De wet legt dit maximumbedrag vast op één miljard euro. Dit bedrag wordt aangepast op grond van het indexcijfer van de consumptieprijzen. Dit bedrag is het resultaat van een samenwerking tussen de privésector en de openbare sector waarin beide sectoren elkaar ondersteunen door middel van solidariteit onder verzekeraars, een herverzekeringsdekking (samen 700 miljoen euro), en een deel ten laste van de openbare financiën (300 miljoen euro). Zo biedt de wet de verzekeraars de mogelijkheid een organisatie op te richten die het deel regelt waarvoor de verzekeraars instaan. Een vzw onder de naam TRIP werd opgericht door het grootste deel van de in België actieve verzekeraars (zie de site www.tripvzw.be)

Het grote publiek krijgt niet rechtstreeks te maken met die structuur aangezien het beheer van individuele dossiers een zaak blijft van de betrokken verzekeraars. Binnen die structuur worden de kosten verdeeld onder de deelnemende verzekeraars en wordt ook gezocht naar de voor hen nodige herverzekering. De verzekeraars vergoeden dus de verzekerden of slachtoffers dankzij een door de vzw TRIP (Terrorism Reinsurance and Insurance Pool) - die zij specifiek daartoe opgericht hebben - gecoördineerde verdeling van de kosten.

Door aan te sluiten bij TRIP kunnen de verzekeringsondernemingen zich verbinden tot het totale maximumbedrag van een miljard euro. De verzekeraars die zich niet aangesloten hebben, blijven wat hen betreft gebonden door de door hen aangegane verplichtingen in het raam van hun overeenkomsten. Ze dienen daar zelf de financiële gevolgen van te dragen.

Maar ook voor de bij TRIP aangesloten verzekeraars zijn er een aantal uitzonderingen met betrekking tot het bedrag van een miljard:

- in arbeidsongevallen, waar de verzekeraar een beroep kan doen op het Fonds voor Arbeidsongevallen;
- in de levensverzekering, waar het op een overeenkomst gevormde tegoed (theoretische afkoopwaarde) in elk geval integraal uitbetaald wordt;
- in de verzekering BA-auto, op basis van een door een koninklijk besluit vast te leggen bijzonder percentage ;
- in de brandverzekering, waar in een limiet van 75 miljoen euro per locatie voorzien is.

Een comité als hoeksteen van de publiek/private samenwerking

De wet van 1 april 2007 richt een Comité op waarvan onder andere vertegenwoordigers van de betrokken departementen en van de vzw TRIP deel uitmaken. Voor een goed beheer van die enveloppe van één miljard heeft dit comité als taak:

- zich uit te spreken of de daden al dan niet beantwoorden aan de in de wet geformuleerde definitie van terrorisme;
- de kosten om te slaan over de verzekeraars die deelnemen aan het mechanisme voor verdeling van de risico's;
- ten minste semester na semester de ontwikkeling van de kosten op te volgen teneinde de schadevergoedingspercentages aan te passen in functie van de verwachte schadelast;
- zo nodig voorrang te verlenen aan de vergoeding van sterfgevallen en lichamelijke letsels. Morele schade wordt dan als allerlaatste vergoed;
- mochten de kosten het jaarlijkse maximumbedrag overschrijden, een verdeling uit te voeren door pondspondsgewijs een schadevergoedingspercentage vast te leggen;

Gebrek aan verzekering

“De wet van 1 april 2007 is van toepassing op miljoenen verzekeringsovereenkomsten, en komt bovenop de wettelijke bijstand van de overheid aan niet-verzekerde slachtoffers wanneer zich een aanslag voordoet”, merkt de gedelegeerd bestuurder van Assuralia, Philippe Colle, op. Naast de tegemoetkoming van de sociale zekerheid kunnen slachtoffers die niet kunnen rekenen op een vergoeding door privéverzekeringen onder bepaalde voorwaarden en limieten hulp krijgen van de bij de FOD Justitie opgerichte Commissie voor hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden (alsook aan vrijwillige redders). Die hulp is echter ook begrensd, in het bijzonder wat betreft de schade aan goederen.

“Daarom is het sluiten van een verzekering die de vergoeding van uw goederen en uw gezin waarborgt sowieso de beste waarborg om de financiële gevolgen van een terrorismedaad te boven te komen”, concludeert professor Colle.

Brussel, 22 april 2008